

МЕЂУНАРОДНИ ДАН МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА

+ (kao ko ne može sve jesti (mu je užuto).
 tako se opet kaže da je nekakva maza kao
 još je isto pojava da jesti samo jedan us-
 tni nam je naravno rečeno: „Kako sam
 goveđa kuje mi šta određena“, a on nam
 rekao je kako sam postao kuje mi podrobn
 oči.

Дан матерњег језика

Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу (УНЕСКО) 1999. године **21. фебруар** прогласила је Међународним даном матерњег језика.

Основни циљеви obeležavanja Međunarodnog dana maternjeg jezika su:

- ❖ Подизање свести о значају очувања, изучавања и неговања матерњег језика
- ❖ Уважавање и поштовање језичке разноликости и вишејезичности.

Међународни дан матерњег језика установљен је на предлог Бангладеша као сећање на студенте који су 1952. године убијени у Даки, главном граду Бангладеша, на протесту Покрета за бенгалски језик који је организован јер њихов матерњи језик није проглашен за званични језик.

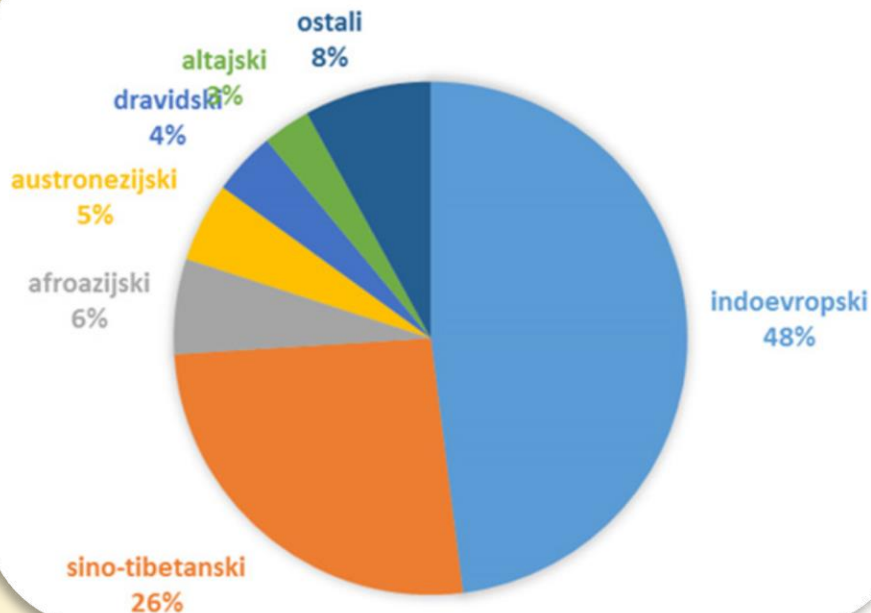
Споменик
мученицима
у Даки
посвећен
борцима
Покрета за
бенгалски
језик
погинулим
1952.

Језици у свету

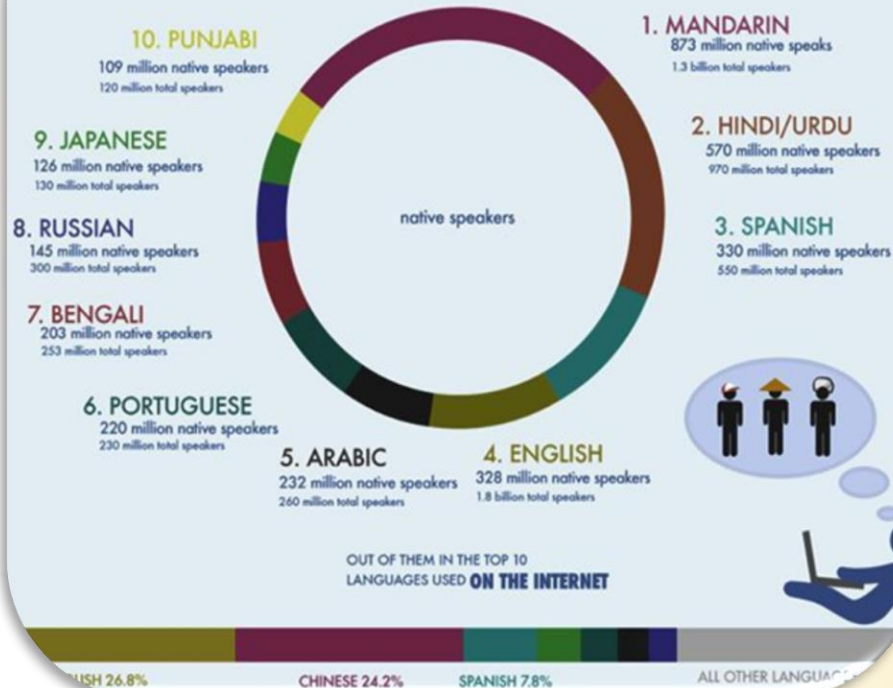
- ❖ У свету се говори више од 7000 језика
- ❖ Трећина светских језика је угрожена и прети им нестајање јер имају мање од 1000 говорника
- ❖ Више од половине светског становништва говори 23 језика
- ❖ Највише различитих језика говори се у Азији 2301, у Африци 2138, на Пацифику 1313, у Северној и Јужној Америци 1064, а најмање у Европи 286
- ❖ Највише говорника има кинески језик 1, 28 милијарди (око 16% светске популације) и има 13 регионалних група језика међу којима највише говорника има мандарински 898 милиона
- ❖ Шпански језик као матерњи говори 437, енглески 372 и арапски 295 милиона људи
- ❖ Највише различитих језика говори се у Папуа Новој Гвинеји 840, а затим следе: Индонезија 709, Нигерија 527, Индија 454, САД 347 језика.

RASPROSTRANJENOST JEZIČKIH PORODICA

WORLD'S TOP LANGUAGES

THERE ARE 6,900 SPOKEN LANGUAGES,
BUT 3 OUT OF 7 BILLION PEOPLE ON EARTH
SPEAK ONE OF THESE 10 LANGUAGES

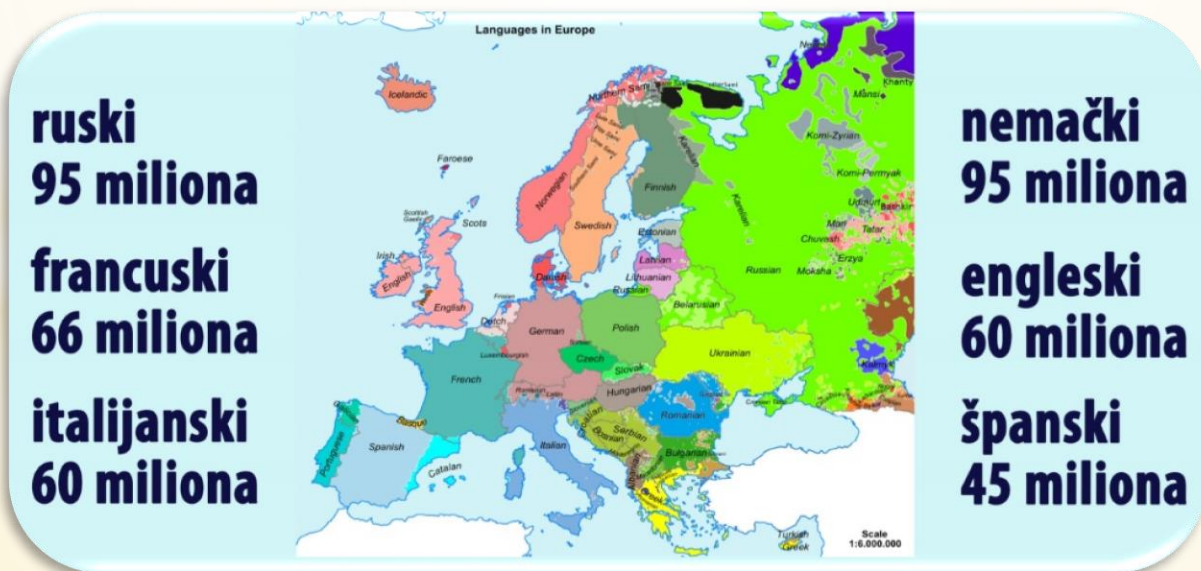
2,301
languages
in Asia

2,138
languages
in Africa

1,313
languages
in Oceania

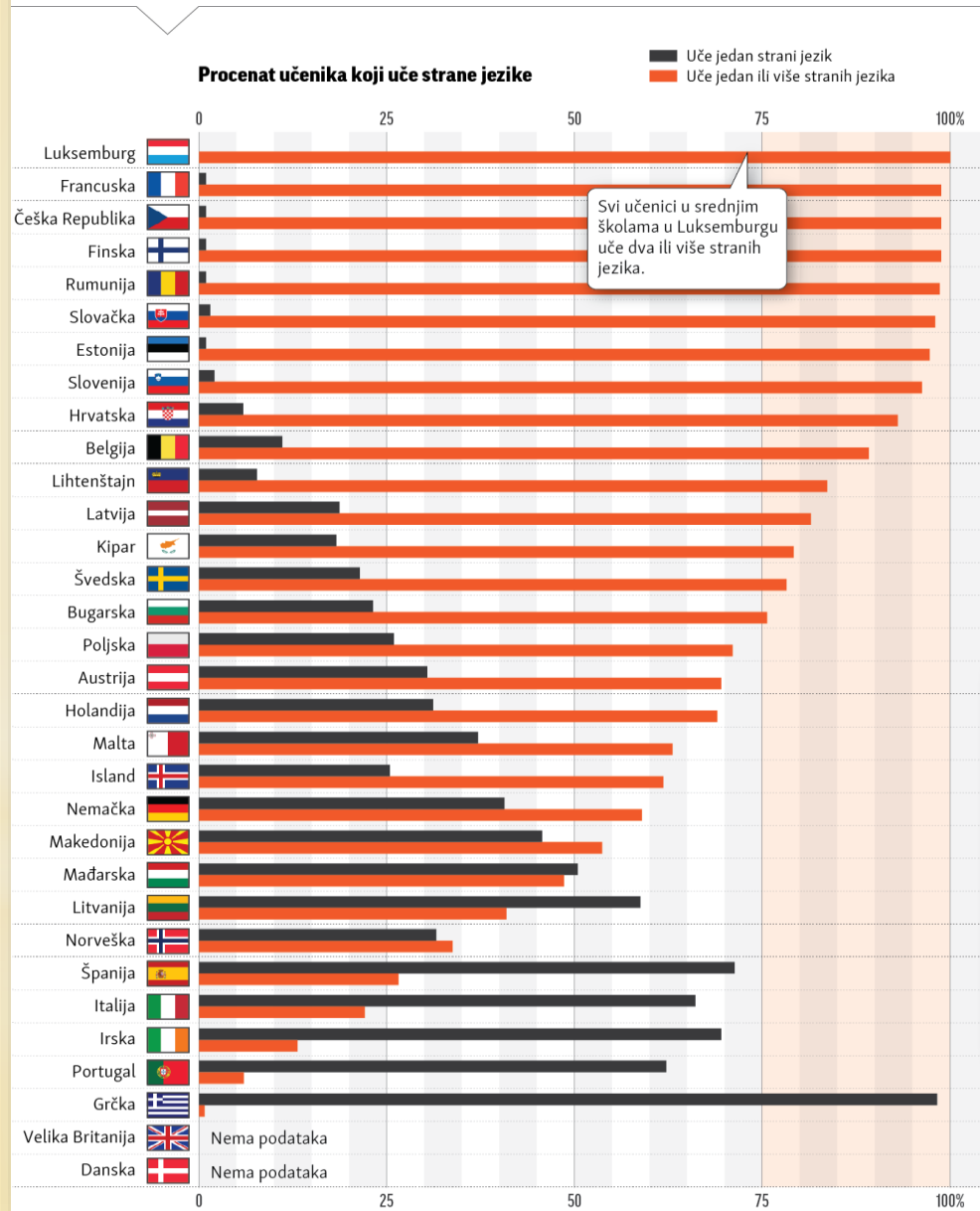
Језици у Европи

- ❖ У Европи се говори **286** језика што представља само 3% свих светских језика
- ❖ Највише европских језика припада индоевропској групи језика, затим угро-финској, па туркијској
- ❖ **Највише говорника има руски језик**, а следе га немачки и француски
- ❖ Најраспрострањенији језик у Европи који се учи као страни језик је енглески, а следе га немачки и француски

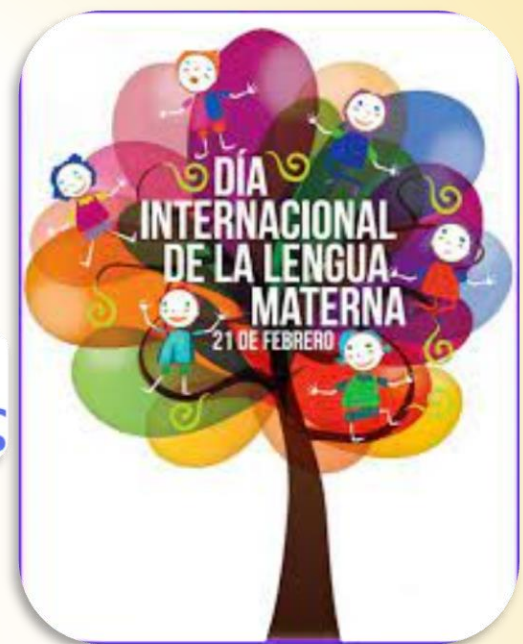
Koliko jezika govoriš?

U 15 evropskih država više od 75 odsto učenika govori dva ili više stranih jezika.

Παγκόσμια Ημέρα
Μητρικής Γλώσσας

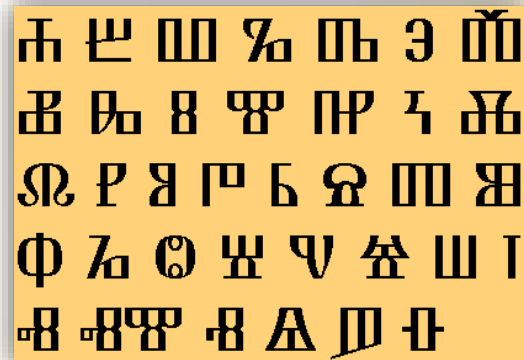

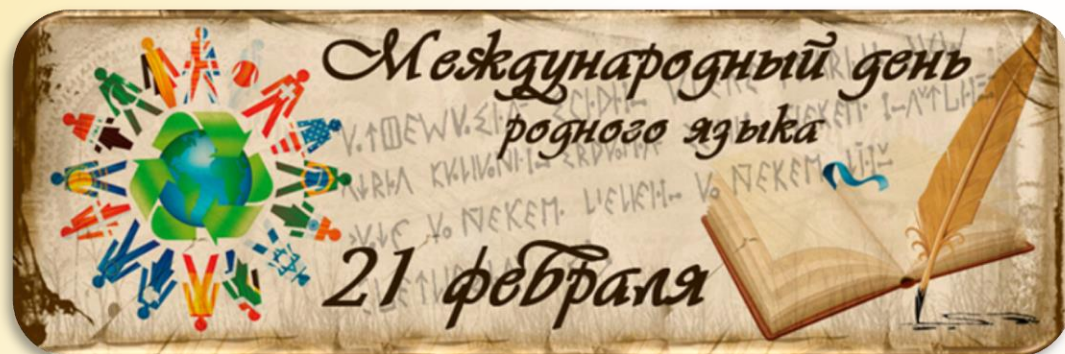
Hyvää kansainvälistä
äidinkielen päivää!

Словенски језици

- ❖ Сви словенски језици настали су од прасловенског језика и припадају групи индоевропских језика
- ❖ Словенски језици су матерњи за око 315 милиона људи
- ❖ Старословенски језик је био први писани књижевни језик свих Словена, данас је изумрли језик
- ❖ Глагољица је била прво словенско писмо, саставили су га Ћирило и Методије
- ❖ Источнословенски језици
руски, белоруски, украјински, русински
- ❖ Западнословенски језици
чешки, словачки, пољски, кашупски лужицкосрпски...
- ❖ Јужнословенски језици
српски, словеначки, бугарски, македонски, хрватски, бошњачки, *старословенски

Mezinárodní den
mateřského
jazyka

Міжнародны дзень
Роднай мовы

21 lutego
Międzynarodowy
Dzień Języka
Ojczystego

Меѓународни дан
маатерњет језика

Српски језик

- ❖ Српски језик је званичан језик у Србији, БИХ (35% говорника) и Црној Гори (42% говорника)
- ❖ Српски језик се као мањински језик говори у: Хрватској, Мађарској, Северној Македонији, Албанији...
- ❖ Српски језик говори око 12 милиона људи
- ❖ Српски језик карактерише двоазбучност: српска ћирилица и српска латиница, које су реформисали Вук Караџић и Ђура Даничић
- ❖ У Србији се говори више од 30 језика
- ❖ У службеној употреби је 11 мањинских језика
- ❖ Настава на матерњем језику изводи се на 8 мањинских језика: мађарском, албанском, бошњачком, русинском, словачком, хрватском, бугарском и румунском језику.

Ваш свакодневни задатак је да
волите, чувате, изучавате и негујете
свој матерњи српски језик и српско
ћирилично писмо

*Пили као што
говорим а
читају као што
је написано.*

Негујмо српски језик

Сачувајте свој
Матерњи језик
Тако што ћу га писати
и читати сваки дан

Неправилно	ПРАВОПИС	Правилно
Јако њуно народа		Веома много народа
Хвала њуно		Хвала много
У задње време		У последње време
Ужасно важан њем		Врло важан ђем
Сњравично си оњњевала		Прелепо си отпевала
Ењо, одмарам		Одмарам се
Корисњим њрилику		Користим се приликом
Значајним количинама		Знатним количинама
Још увек њрају њрењовори		Још трају преговори (или још или увек, не може обоје)
Овај оженио ону		Овај се оженио оном
Хвала исњред колекњива		Хвала у име колектива
Дуњло мање		Упола мање
На њоловини њолувремена		На средини полувремена
Ради се о њредлоју		Реч је о предлогу
Оњњочела са радом		Отпочела рад (да ради)

Рекли су о језику

„Zuji, zveči, zvoni, zvuči,
šumi, grmi, tutnji, huči -
To je jezik roda mog!“

- Petar Preradović

Пиши као што
говориш а
читај као што
је написано.

„Знам да ми може ко против рећи; да ако
почнемо на простом дијалекту писати,
стари ће се језик у немарност довести пак
мало-помало изгубити. Одговарам: која је
нами корист, од једног језика, којег, у
целом народу, од десет хиљада једва један,
како ваља разуме, и који је туђ матери
мојој и сестрам!“

„Језик има своју цену, од ползе коју
узрокује.“

Доситеј Обрадовић

Retko kad osećamo dragost
maternjeg jezika tako zanosno kao
kad nam dopre do ušiju ispod tudjeg
neba.

Gete

Писменост отвара још
једне очи људима, оне
кроз које душа гледа
даље!
(Доситеј Обрадовић)

Институт за
српски
језик
САНУ

„Језик је хранитељ народа. Докле
год живи језик, докле га љубимо и
почитујемо, њим говоримо и пишемо,
дотле живи и народ, може се међу
собом разумијевати и умно
саједињавати, не прелива се у други,
не пропада.“

Вук Стефановић Караџић

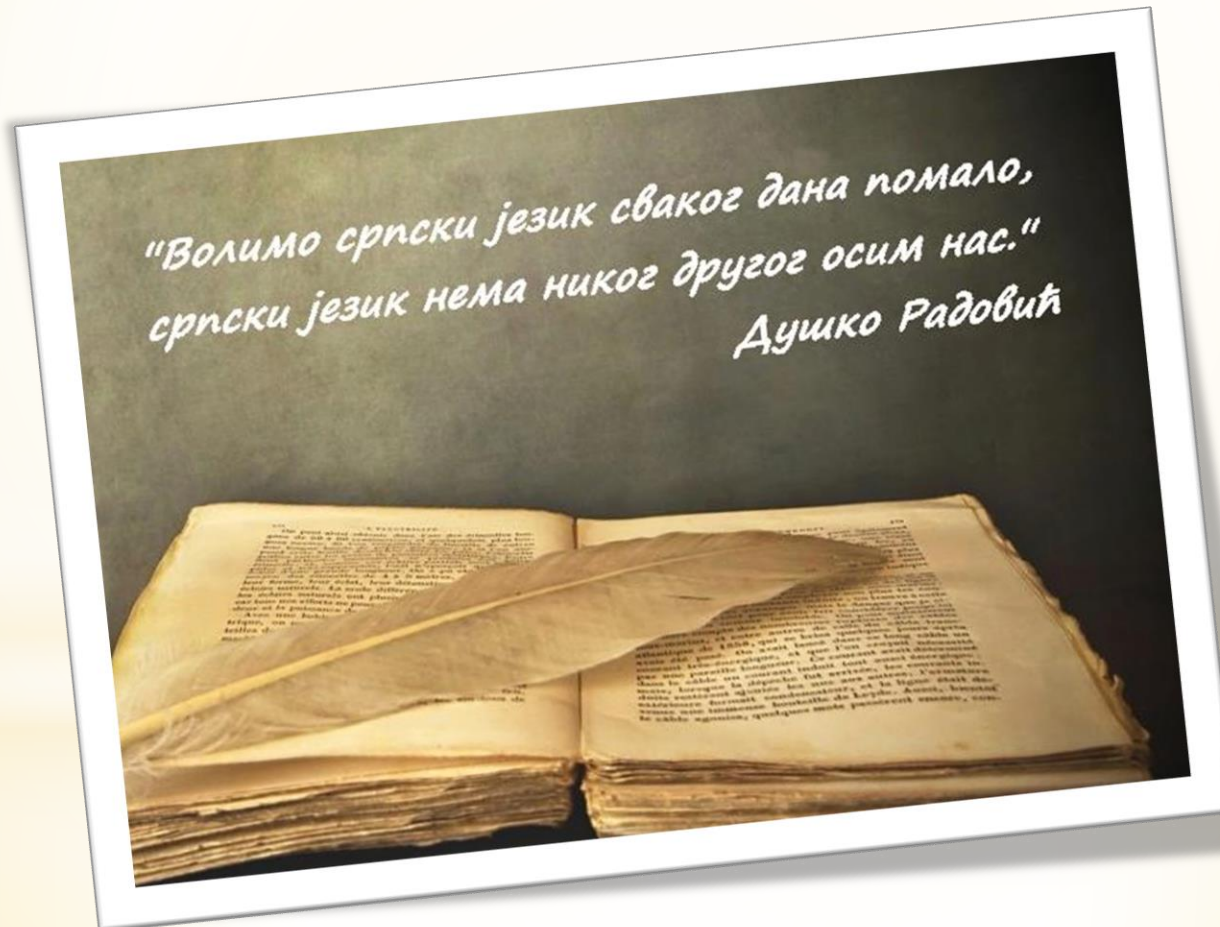
Ljub' si, rode, jezik iznad svega,
U njem živi, umiri za njega!

Bez njega si bez imena,
Bez djedova, bez unuka.

Petar Preradović, Rodu o jeziku

*Библиотека МШ „Марко Тајчевић
жели вам срећан Међународни дан матерњег језика!*

Лидија Марић Јовановић